

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РОЗВИТОК» В.С.ЛУК'ЯНОВА

Шановні учасники та гості міжнародної конференції «Україна на шляху інтеграції до ЄС: сучасний стан та подальші перспективи»!

В першу чергу хочу зазначити декілька нюансів щодо СТАНУ економічних відносин України з ЄС. Потрібно визнати, що за останній рік українською стороною було здійснено ряд конкретних кроків для інтенсифікації діалогу з ЄС у цій сфері. Зокрема, був підвищений статус переговорного процесу з підготовки Угоди про політичну асоціацію, збільшена частота зустрічей українських чиновників з європейськими колегами, встановлені чіткі терміни завершення основних етапів переговорів.

І власне, переговорний процес щодо створення зони вільної торгівлі та лібералізації візового режиму для громадян України на даному етапі став одним з найактуальніших питань співпраці України-ЄС, що стоять на порядку денному.

Останній раунд переговорів підготовки угоди про створення ЗВТ з ЄС у цілому продемонстрував позитивну динаміку. Сторони досягли принципових домовленостей у таких сферах, як сприяння торгівлі та співробітництво у митній сфері, захист прав інтелектуальної власності, конкуренція: антимонопольне законодавство та державна допомога.

Одночасно існує ряд питань, що відносяться до так званої «сфери особливого інтересу сторін», по яких досягти компромісу не так легко. Зокрема, це тарифна лібералізація торгівлі товарами, торговельні аспекти енергетичної співпраці, взаємний захист географічних зазначень, торгівля послугами, формування тарифів для українських кондитерських та аграрних підприємств на території Євросоюзу та інші.

Основним принципом, яким керується українська сторона на переговорах з Євросоюзом про створення ЗВТ - є максимальне забезпечення інтересів українського бізнесу з точки зору реальних перспектив доступу на ринки ЄС. Так чи інакше - але відносини з ЄС в економічній сфері розвиваються, і для них характерна практична складова оцінки ефективності.

В той же час експерти ставлять на перевагу темі економічної співпраці з ЄС, питання перспективи співпраці з Російською Федерацією та країнами СНД. У зв'язку з чим мабуть варто визнати, що партнерство України і Російської Федерації справді має стратегічне значення для всього регіону. І на сьогоднішній день рівень взаємозалежності наших економік надзвичайно високий. Російською Федерацією приносить істотні дивіденди не лише їм, але і всьому регіону. Тому необхідність збільшення міждержавної взаємодії в цьому напрямку є очевидною.

Крім того, говорячи про значення для України партнерства з Росією і країнами Митного союзу, потрібно врахувати, що поглиблення співпраці з РФ дає нам додатковий фінансовий ресурс. За попередніми прогнозами в рамках співпраці з Митним союзом експорт українських товарів зросте від 5 до 9 млрд. дол. США в рік. І протягом 10 років Україна зможе отримати близько 100 млрд. дол. США до держбюджету. Це - чималий ресурс, якого гостро потребує наша держава.

Загалом, оцінюючи реальний стан справ, можна зробити висновок, що питання ПЕРСПЕКТИВИ розвитку економічних відносин України як з ЄС (ЗВТ), так і с Митним союзом має кілька складових, кожна з яких вимагає особливої уваги.

Перше, це внутрішня складова питання. Незважаючи на те, що питання співпраці з Євросоюзом і СНД відносяться до сфери зовнішньої політики держави, в пошуках оптимальних моделей кооперацій з партнерами потрібно враховувати й фактори внутрішньо-державного розвитку. І я зауважу, що для України питання євроінтеграції - це питання підвищення внутрішньої конкурентоспроможності економіки, прозорості держрегулювання, функціонування демократичних інститутів. Іншими словами - це внутрішні реформи, які, з одного боку, потрібні нам самим, з іншого - вони є ключем до дверей ЄС.

Другим важливим моментом є політичний контекст цього питання. І хоча я особисто не прихильник того, щоб загострювати на ньому увагу, потрібно визнати сам факт його наявності. Попри те, що ми вже підписали угоди про зону вільної торгівлі між Україною та Європейською асоціацією вільної торгівлі, до складу якої входить Швейцарія, Норвегія, Ісландія та Ліхтенштейн, на завершальному етапі перебуває підготовка до підписання договорів про зону вільної торгівлі між Канадою, Ізраїлем та Сінгапуром - увага громадськості прикута виключно до питань співробітництва України з ЄС та Митним союзом, як до взаємовиключних векторах розвитку. Мабуть, хочемо ми того чи ні, але ці питання політично заангажовані у багатьох аспектах, і в процесі прийняття рішень це потрібно врахувати.

І що стосується третьої складової – до неї слід віднести юридичні нюанси, відступ від яких може призвести не тільки до втрати довіри зарубіжних партнерів, але і до фінансових втрат. Наприклад, потрібно врахувати, що для вступу в будь-яке торгове об'єднання Україна повинна дотримуватися взятих на себе зобов'язань у рамках СОТ, або провести переговори про їх зміну з 152 країнами-членами Світової організації торгівлі.

Тобто спектр питань більш ніж широкий, проте я хочу акцентувати увагу присутніх на іншій, фундаментальній проблемі. Перш ніж давати відповіді на питання зовнішньополітичних стратегій, потрібно визначити стратегію внутрішню, в тому числі економічну. Нажаль, Україна зустрічає 20-ту річницю своєї незалежності без відповідей на основні питання державного становлення - такі як визначення моделі економічного розвитку, пріоритетів у соціальній сфері, культурного самопозиціонування тощо.

Без відповідей на ці питання наша країна просто не відбудеться як така, і будь-які реформаторські кроки і прагнення визначити зовнішні вектори розвитку будуть мати виключно декоративний характер. Тому ми повинні в першу чергу знайти відповідь на ці питання. Так як після отримання відповідей на них, питання зовнішніх стратегій позбавляться політичного контексту, і стануть логічним продовженням внутрішніх національних стратегій сильної і по істині незалежної держави.

Дякую за увагу.